

УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ТУРИЗМУ

Мета курсу - набуття знань та системного мислення щодо теоретичних, методологічних та прикладних проблеми розвитку туризму на основі діалектичного, системного та функціонального підходів.

Навчальна дисципліна пов'язана з такими дисциплінами як міжнародний туризм, міжнародне право, екологія, туроперейтинг, стратегічний менеджмент і маркетинг, економіка, статистика, інноваційні технології в туризмі тощо.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетентностей: визначення сучасного місця туризму в системі наук у процесі суспільного відтворення і структурі економіки; розгляду туризму як складної системи в єдності соціальної, економічної та екологічної компонент, подальший генезис якої базуватиметься на концепції сталості.

Програмні результати навчання:

знати: предметну сферу і методологічну основу сталого розвитку; перспективні наукові напрями розвитку різних сфер економіки у світі, державі, регіоні в контексті сталого розвитку; технології та процедури формування цілей сталого розвитку для різних суб'єктів господарської діяльності туризму; закони, принципи та механізми забезпечення сталого розвитку;

уміти: дати оцінку та рекомендації для країни, регіону, територіальної громади та суб'єкта господарювання з відповідності стратегій сталого розвитку туризму; забезпечити процедуру розробки стратегії сталого розвитку суб'єкта господарювання туристичної сфери, регіону та територіальної громади; визначати технологію управління суб'єкта господарювання за ознаками досягнення мети діяльності та ресурсами, що використовуються, з урахуванням особливостей цього суб'єкта в контексті сталого розвитку; вміти здійснити моніторинг за процесом виконання стратегії сталого розвитку туризму

володіти: навичками приймати обґрунтовані рішення, розробляти та управляти проектами, мати здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети; застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем туризму; застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері туризму.

Зміст навчальної дисципліни:

СУТНІСТЬ, ТЕОРІЇ ТА КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ.
Сутність, теорії та перспективи сталого розвитку концепції та теорії сталого розвитку. Теорія самопідтримуваного зростання У. Ростоу: стимулювання розвитку техніко-економічних елементів господарської системи: рівня розвитку техніки, галузевої структури господарства, частки виробничого накопичення у національному доході, структури споживання тощо. Інвестиції як каталізатор розвитку трактуються у теоріях Р.Харрода - Е.Домара і Дж. Кейнса. Розвиток теорії збалансованого (сталого) розвитку з економічним регулятором екологівиробничої збалансованості, удосконаленню ринкового регулювання процесів суспільно-природної взаємодії (Д. Макінтош, Р. Солоу, Р. Коуз, А.Ендрес та інші). Міжнародний досвід та роль ООН у визначенні засад сталого розвитку Функції Комісії ООН зі сталого розвитку. Рішення ООН за підсумками роботи комісії : Передумови та перспективи сталого розвитку (1996 р.): розробка

індикаторів сталого розвитку для співставлення державами рівня розвитку і поетапного вирішення існуючих проблем. Тематична програма ООН із заходів для забезпечення сталого розвитку на період до 2017 року (2003 р., сесія ГА ООН у Нью-Йорку). Програма розвитку ООН (ПРООН) в рамках спеціальних програм: «Належне управління», «Людський розвиток і людська безпека», «Захист навколишнього середовища і сталий розвиток», «Програма сприяння сталому розвитку в Україні». Теорія туризму у світлі концепції сталого розвитку. Компаративний аналіз поглядів на еволюційний розвиток туризму. Формування та розвиток термінологічного інструментарію у туристичному бізнесі. Парадигма сталого розвитку туризму: сутність, принципи, критерії Туристська дестинація як управлінська категорія сталого розвитку туризму в умовах глобалізації. Хартія сталого туризму (1995р.) Показники сталого розвитку туризму. Принципи та різновиди сталого туризму. Види сталого туризму: екотуризм; сільський туризм, зелений туризм, агротуризм, м'який туризм. Принципи сталого туризму: екологічно збалансоване використання природних ресурсів, збереження та відновлення біорізноманіття, залучення інвестицій з метою ліквідації заданої шкоди довкіллю, підтримка економіки регіону без незворотнього впливу на екосистеми, залучення місцевого населення у процес екологічної орієнтації населення, застосування концепції екологічного менеджменту та маркетингу. Системний підхід до дослідження туризму Система туризму - об'єкт наукового пізнання. Туризм як соціо-екологоекономічна система. Модель туристичної інфраструктури. Система індикаторів розвитку туризму. Показники які характеризують стан туристського ринку, кількість туристів та екскурсантів за регіонами, районами, містами та курортами. Державні національні програми розвитку туристських дестинацій, законодавчі та підзаконні нормативні акти, що регламентують та регулюють такий розвиток. Державна програм розвитку туризму. Програми розвитку окремих видів туризму. Місцеві та регіональні туристські програми та концепції. Механізм державного регулювання туризму.

НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ. Ринкові механізми функціонування суб'єктів туристичного бізнесу в умовах глобалізації. Закономірності формування туристського попиту. Сутність та головні компоненти туристичної пропозиції. Вектори факторного впливу на розвиток підприємств туристичної індустрії. Методологічні основи управління суб'єктами туристичного бізнесу Система механізмів управління суб'єктами господарської діяльності у сфері туризму. Інституціональний механізм управління суб'єктами туристичного бізнесу. Економічний механізм розвитку підприємництва у сфері туризму. Управління якістю послуг - головний інструмент переходу до сталого розвитку туризму. Стратегії управління суб'єктами туристичного бізнесу за форматами сталого розвитку Методичний інструментарій формування стратегій розвитку суб'єктів туристичного бізнесу. Стратегічні напрями та основні засади розроблення цільових програм розвитку в туризмі. Формування трансформаційного потенціалу розвитку суб'єктів туристичного бізнесу в туристських дестинаціях. Показники, що використовуються в стратегії збалансованого розвитку туризму. Обсяг туризму: кількість відпочиваючих, кількість днів, ночей та грошей, витрачених в регіоні; кількість туристів, які

відвідали визначні історико-культурні пам'ятки; щомісячна кількість туристів в закладах розміщення та харчування; кількість транспортних засобів; кількість проектів з розвитку туризму, що отримують дозвіл на впровадження; кількість визначних пам'яток та агенцій, що пропонують відпочинок та відкриті цілий рік. Рівень задоволення відвідувачів: відсоток задоволених відвідувачів (взагалі та за типами послуг/місць); кількість відвідувачів, що повернулись; кількість отриманих скарг. Якість діяльності туристичних закладів та рівень задоволення туристичних потреб: щомісячний рівень зайнятості готелів, кількість відвідувачів; покращення чи погіршення рівня якості обслуговування порівняно з минулим роком; кількість робочих місць в туризмі (на повний день, з частковою зайнятістю, на весь рік чи сезон); кількість сертифікованих та ліцензованих туристичних підприємств; кількість підприємств, що використовують місцевий продукт. Реакція громади: відсоток опитаних жителів, які задоволені якістю місцевих туристичних послуг; кількість скарг, пов'язаних з туристичною діяльністю. Вплив на довкілля: стан якості повітря, ґрунтів та водних об'єктів; рівень забруднення природних ландшафтів; кількість відвідувачів, що прибувають громадським транспортом; кількість підприємств, що вживають заходів для захисту довкілля.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 3,5 кредити ЄКТС, загальний обсяг 105 годин, у тому числі 36 годин аудиторних навчальних занять і 69 годин самостійної та індивідуальної роботи.

Форма семестрового контролю: іспит.